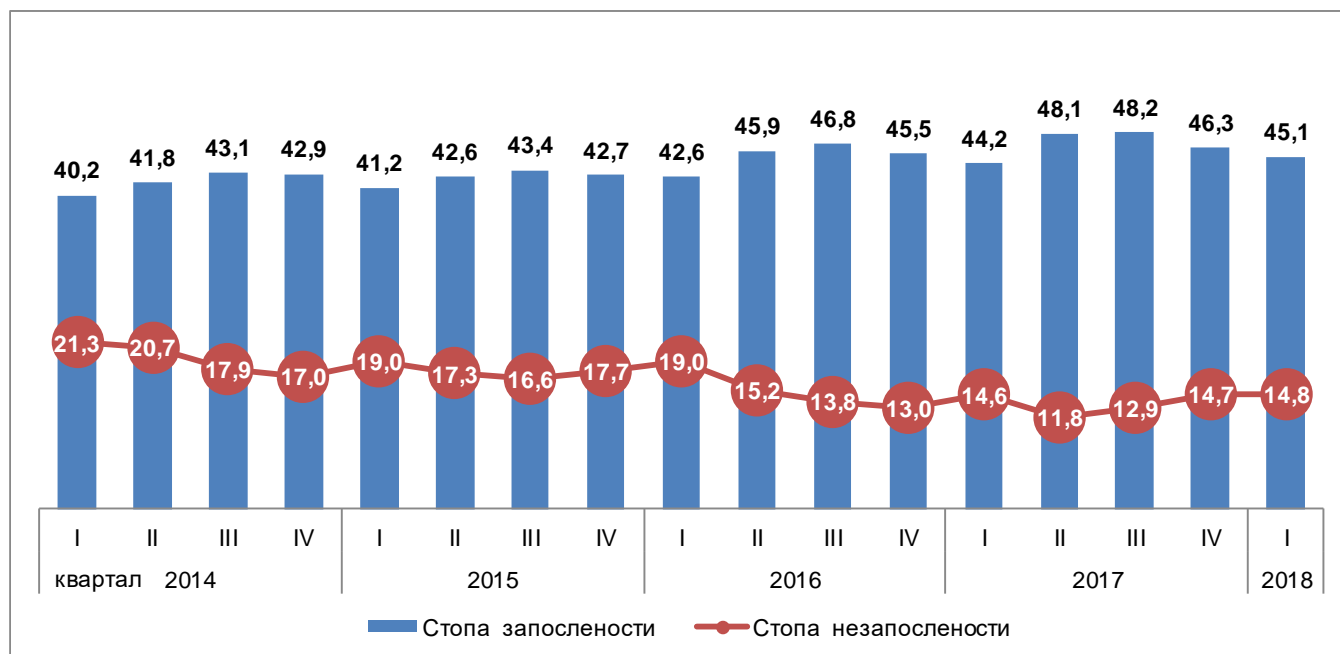

Анкета о радној снази, I квартал 2018.

- Претходни резултати -

У првом кварталу 2018. године број запослених износи 2 688 300, а број незапослених 468 700. Стопа запослености популације старости 15 и више година износи 45,1% а стопа незапослености 14,8%.

Граф. 1. Кретање стопе запослености/незапослености становништва старости 15 и више год, 2014–2018. (%)

Стопа активности становништва старости 15 и више година износи 52,9%, при чему је стопа активности код мушкараца 61,4%, а код жена 45,0%. Највећа стопа активности је у Београдском региону (55,2%) и у Региону Шумадије и Западне Србије (54,1%). У Региону Војводине ова стопа износи 51,3%, док најнижу вредност има у Региону Јужне и Источне Србије (50,8%).

Стопа запослености становништва старости 15 и више година износи 45,1%, при чему је стопа запослености код мушкараца 52,7%, а код жена 37,9%. Највећа стопа запослености је у Београдском региону (47,8%), и у Региону Шумадије и Западне Србије (45,7%). У Региону Војводине ова стопа износи 44,7%, а најнижу вредност има у Региону Јужне и Источне Србије (41,5%).

Стопа неформалне запослености на нивоу свих делатности износи 18,6%, при чему готово две трећине неформалног сектора (62,7%) чини запосленост у пољопривредним делатностима.

Стопа незапослености становништва старости 15 и више година износи 14,8%, и то 14,1% за мушко и 15,8% за женско становништво. Посматрано по регионима, ова стопа је највећа у Региону Јужне и Источне Србије (18,3%). У Региону Шумадије и Западне Србије она износи 15,6%, а у Београдском региону 13,3%. Стопа незапослености је најмања у Региону Војводине (12,9%).

Поређење са истим периодом прошле године

У односу на први квартал 2017. године, забележен је раст запослености (за 36 100) и незапослености (за 15 900). Самим тим, **контингент радне снаге већи је за 52 000** а стопа активности за 1,1 процентни поен (п. п.). Стопа запослености већа је за 0,8 п. п. а стопа незапослености за 0,3 п. п.

У оквиру укупне запослености, која је већа за 36 100, запосленост у пољопривредним делатностима је смањена за 43 000, док је **у непољопривредним делатностима дошло до раста запослености за 79 000, првенствено у формалном сектору (за 71 400)**. Раст формалне запослености је готово идентичан расту регистроване запослености (Централни регистар обавезног социјалног осигурања), који је, када се изузме пољопривреда, био 74 500.

У односу на први квартал 2017. године, запослење су нашла махом лица старости од 25 до 44 године из Београдског региона и Региона Војводине, и то у секторима делатности Прерађивачка индустрија, Грађевинарство, Стручне, научне и техничке делатности, Административне и помоћне услужне делатности, Информисање и комуникације.

На резултате на тржишту рада не утичу само кретања запослености и незапослености, већ и демографски трендови, који су нарочито неповољни када је реч о популацији узраста 15–24 године. Наиме, број младих је у односу на исти период прошле године мањи за 14 000, што представља половину укупног смањења популације. Поред тога, код њих је дошло до незнатног пада незапослености (5 900) у корист запослености (4 200). Овакво кретање је утицало на смањење стопе незапослености за 2,6 п. п. и повећање стопе запослености за 0,9 п. п, тако да стопа запослености младих сада износи 18,5% а стопа незапослености 34,6%.

Поређење са претходним кварталом

У односу на четврти квартал 2017. године, запосленост је смањена за 75 300, при чему се 71% тог смањења односи на пољопривредне делатности¹ (последича мањег обима сезонских радова у пољопривреди током зимских месеци). Пад броја запослених одразио се на стопу запослености, која је за 1,2 процентна поена (п. п.) мања него у претходном кварталу.

Београдски регион је, у поређењу са осталим регионима, „претрпео“ најмањи губитак послова, што не изненађује ако се има у виду сезонски карактер пољопривредних послова, који су се „угасили“ током зимских месеци, а који су најмање заступљени у овом региону. Смањење запослености је најизраженије у Региону Шумадије и Западне Србије.

Без посла су остала лица са нижим и средњим нивоом образовања, док је у категорији високо образованих дошло до раста запослености (за 32 100).

Када се изузме делатност пољопривреде, у наведеном периоду су забележена два позитивна тренда - раст формалне запослености (за 6 900), пре свега у прерађивачкој индустрији, и смањење неформалне запослености (за 28 500). Поређења ради, регистрована запосленост без пољопривреде је, према евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања, у истом периоду порасла за 7 800, такође највише у прерађивачкој индустрији.

Поред смањења укупне запослености дошло је и до смањења незапослености (за 6 800), тако да је контингент радне снаге (под утицајем сезонског фактора) у првом кварталу био мањи за 82 200 а стопа активности за 1,3 п. п.

Сличан тренд смањења запослености и незапослености, уз пораст неактивности (забележен на нивоу целе популације), захватио је и младе узраста од 15 до 24 године. Број запослених и незапослених младих смањен је за 22 000 и 7 100, респективно, што је утицало на повећање контингента неактивног становништва за 25 600 у овој старосној категорији. Стопа незапослености младих и даље је на високом нивоу и износи 34,6%.

¹ Цео сектор делатности Пољопривреда, шумарство и рибарство и део сектора Делатност домаћинства која производе робу и услуге који се односи на пољопривредне активности.

Удео младих који нити раде нити су у процесу образовања (формалном или неформалном) у укупној популацији младих између 15 и 24 године старости (тзв. стопа NEET) незнатно је промењен у односу на претходни квартал (за 0,3 п. п.) и сада износи 17,3%. Код популације од 15 до 29 година старости, стопа NEET износи 21,9%.

Табела 1. Основни показатељи кретања на тржишту рада, I квартал 2018.

	I квартал 2018	Промене у односу на претходни квартал		Промене у односу на исти квартал претходне године	
	(у хиљ.)	(у хиљ.)	%	(у хиљ.)	%
Популација старости 15+	5 967,1	-7,0	-0,1	-28,1	-0,5
Активно становништво	3 157,0	-82,2	-2,5	52,0	1,7
Запослени	2 688,3	-75,4	-2,7	36,1	1,4
Формално запослени	2 188,2	-29,0	-1,3	40,1	1,9
Неформално запослени	500,1	-46,4	-8,5	-4,1	-0,8
Незапослени	468,7	-6,8	-1,4	15,9	3,5
Неактивно становништво	2 810,2	75,2	2,7	-80,1	-2,8
	%	(п. п.)			
Стопа активности	52,9		-1,3		1,1
Стопа запослености	45,1		-1,2		0,8
Стопа неформалне запослености	18,6		-1,2		-0,4
Стопа незапослености	14,8		0,2		0,3
Стопа неактивности	47,1		1,3		-1,1

Анкета је у првом кварталу 2018. године спроведена на узорку од 15 429 домаћинстава, од чега је анкетирано 12 354 домаћинства, односно 29 329 лица старости 15 и више година.

Детаљнији подаци могу се наћи у табелама које су део саопштења из Анкете о радној снази за I квартал 2018. (PC10), на адреси: <http://publikacije.stat.gov.rs/G2018/Xls/G20181138.xlsx>.

Методолошка објашњења

Анкета о радној снази (Анкета) представља најобухватнији и једини међународно упоредиви инструмент за праћење кретања на тржишту рада. Њом се региструју демографске и социоекономске карактеристике становништва старијег од 15 година. Главни циљ Анкете је оцењивање обима радне снаге, тј. запосленог и незапосленог становништва, при чему се под запосленошћу подразумева рад и у формалном и у неформалном сектору. Поред тога, ово истраживање бави се карактеристикама запослености (професионалним статусом запослених лица, њиховом делатношћу, занимањем, правима која остварују на послу) и незапослености (стеченим образовањем, дужином тражења посла, претходним радним искуством), као и карактеристикама неактивног становништва – њиховим образовањем, старошћу, извором прихода и спремношћу да се укључе на тржиште рада.

Активно становништво (радну снагу) чине сва запослена и незапослена лица.

Стопа активности (учешћа радне снаге) представља удео активног становништва у укупном становништву старом 15 и више година.

Лица која су најмање један сат у посматраној седмици обављала неки плаћени посао (у новцу или натури), као и лица која су имала запослење, али која су у тој седмици била одсутна са посла (уз гаранцију повратка) сматрају се **запосленим лицима**.

Стопа запослености представља удео запослених у укупном становништву старом 15 и више година.

Неформалном запосленошћу сматра се рад у нерегистрованим предузећима, рад у регистрованим предузећима без уговора о раду, као и рад помажућих чланова домаћинства.

Стопа неформалне запослености представља удео неформално запослених у укупној запослености.

Незапослена лица су она лица која нису обављала ниједан плаћени посао у посматраној седмици, активно су тражила посао током четири седмице које су претходиле посматраној седмици и у могућности су да почну да раде у року од две седмице након истека посматране седмице.

Стопа незапослености представља удео незапослених у радној снази (запослени и незапослени) старости 15 и више година.

Стопа дугорочне незапослености представља удео лица незапослених дуже од годину дана у радној снази (запослени и незапослени) старости 15 и више година.

Стопа НЕЕТ подразумева учешће лица старости 15–24 године која нису запослена, нису на школовању, нити су на обуци у укупној популацији тог узраста.

Неактивно становништво чине сва лица старости 15 и више година која нису сврстана у запослено или незапослено становништво. У неактивна лица спадају студенти, пензионери, лица која обављају кућне послове, као и остала лица која у посматраној седмици нису обављала ниједан плаћени посао, нису активно тражила посао или нису била у могућности да почну да раде у року од две седмице након истека посматране седмице.

Стопа неактивности представља удео неактивног становништва у укупном становништву старом 15 и више година.

За детаљнији опис Анкете и свих дефиниција у вези са радном снагом видети методологију Анкете о радној снази на: www.stat.gov.rs

Републички завод за статистику од 1999. године не располаже подацима за АП Косово и Метохија, тако да они нису садржани у обухвату података за Републику Србију (укупно).